

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA VIII

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV-VII.

(Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych).

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej;
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych;
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim;
- tworzy spójne wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym; twórczo i oryginalnie rozwija temat;
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów;
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe;
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera;
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i literackich;

- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom motoryczny oraz artystyczny.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe;

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń:

- dba o kulturę dyskusji; wypowiedzi dotyczą tematu, są spójne, wyrażone poprawnym językiem;
- zna treści lektur obowiązkowych i wybranych lektur uzupełniających przewidzianych dla klasy VIII;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji;
- wypowiadając się na temat utworów literackich, odwołuje się do wartości uniwersalnych, np. przyjaźń, patriotyzm, ojczyzna, odwaga, solidarność.
- potrafi odróżnić fikcję od prawdy;
- dobiera odpowiednie cytaty;
- zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje;
- rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;
- rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: sonet, epepeja, tragedia – wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich;
- rozpoznaje w tekście literackim: archaizm, symbol, alegorię, neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację i określa ich funkcje;
- samodzielnie korzysta ze słowników: poprawnej polszczyzny, słownika frazeologicznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych w celu bogacenia słownictwa i korekty

własnych prac;

- czyta płynnie z poprawną dykcją i intonacją.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

Uczeń:

- zna rodzaje upodobnień fonetycznych, dostrzega uproszczenia grup spółgłoskowych i utratę dźwięczności w wygłosie, koryguje błędną wymowę wyrazów;
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, zna ich funkcję w tworzeniu nowych wyrazów;
- rozpoznaje rodzinę wyrazów, wskazuje rdzeń, sporządza wykres rodziny wyrazów;
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy;
- zna typy skrótów i skrótowców, zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami;
- rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu;
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach;
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne;
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone i nazywa wypowiedzenia składowe;
- rozumie pojęcie stylu; rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;

TWORZENIE WYPOWIEDZI:

Uczeń:

- zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi redaguje, poprawne pod względem kompozycji (stosuje akapity), spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym: streszczenie, charakterystykę postaci, opowiadanie twórcze, opis dzieła sztuki, wywiad, artykuł, rozprawkę, recenzję, przemówienie,

zaproszenie, ogłoszenie, podanie, CV, życiorys, list motywacyjny; ma bogaty zasób słownictwa;

- recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem.

OCENA DOBRA

Uczeń :

- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne;
- bierze czynny udział w lekcji;
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE :

Uczeń:

- dba o kulturę dyskusji; wypowiedzi dotyczą tematu, są spójne, z niewielką ilością błędów językowych;
- czyta lektury obowiązkowe i wybrane lektury uzupełniające przewidziane dla klasy VIII;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje, wyraża swoją opinię;
- potrafi odróżnić fikcję od prawdy;
- zazwyczaj dobiera odpowiednie cytaty;
- potrafi wskazać cechy rodzajów literackich: epiki, liryki i dramatu; przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;
- zna cechy gatunkowe: sonetu, epeji, tragedii; wskazuje je w czytanych utworach literackich;
- rozpoznaje w tekście literackim: archaizm, symbol, alegorię, neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację;
- samodzielnie korzysta ze słowników: poprawnej polszczyzny, słownika frazeologicznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych;
- czyta płynnie, ale w nierównym tempie.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

Uczeń:

- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu;
- tworzy rodzinę wyrazów, wskazuje rdzeń;
- zna rodzaje wyrazów złożonych, potrafi podać ich przykłady;
- poprawnie stosuje skróty i skrótowce w wypowiedzeniu;
- wskazuje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie; przyporządkowuje zdanie do wykresu;
- wskazuje wypowiedzenia wielokrotnie złożone;
- rozumie pojęcie stylu; rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;
- odróżnia mowę zależną i niezależną; przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne w zapisie;
- stosuje zasady dotyczące reguł polskiego akcentu;
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń:

- zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi redaguje, poprawnie pod względem kompozycji (stosuje akapity), spójności wypowiedzi: streszczenie, charakterystykę postaci, opowiadanie twórcze, opis dzieła sztuki, wywiad, artykuł, rozprawkę, recenzję, przemówienie, zaproszenie, ogłoszenie, podanie, CV, życiorys, list motywacyjny;
- recytuje utwór literacki, podejmując próbę jego interpretacji.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń :

- samodzielnie wykonuje zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela;
- bierze udział w lekcji;
- wykonuje zadania domowe.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń :

- dba o kulturę dyskusji; wypowiada się krótko na temat testów kultury, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana;
- czyta lektury przewidziane dla klasy VIII;
- odnajduje w tekście informacje podane wprost;
- potrafi odróżnić fikcję od prawdy;
- podejmuje próbę dobrania odpowiedniego cytatu;
- przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju literackiego;
- wskazuje podstawowe cechy gatunkowe: sonetu, epeji, tragedii ;
- rozpoznaje w tekście literackim: archaizm, symbol, alegorię, neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację;
- korzysta ze słowników: poprawnej polszczyzny, słownika frazeologicznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych;
- czyta w nierównym tempie, uwagę skupia na odczytaniu wyrazów, a nie na rozumieniu treści zdań.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Uczeń:

- rozpoznaje wyraz podstawowy w parze z wyrazem pochodnym;
- wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny;

- odróżnia zrosty od złożeń;
- odnajduje w tekście skróty i skrótowce, rozumie ich znaczenie;
- wskazuje wypowiedzenia wielokrotnie złożone; przyporządkowuje zdanie do wykresu,
- odróżnia mowę zależną i niezależną; przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne w zapisie;
- stosuje zasady dotyczące reguł polskiego akcentu;
- stosuje podstawowe zasady etykiety językowej.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń:

- zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi redaguje, poprawnie pod względem kompozycji (stosuje akapity), spójną wypowiedź: streszczenie, charakterystykę postaci, opowiadanie twórcze, opis dzieła sztuki, wywiad, artykuł, rozprawkę, recenzję, przemówienie, zaproszenie, ogłoszenie, podanie, CV, życiorys, list motywacyjny; pisze tekst w przeważającej części związany z tematem; poprawia popełnione błędy przy pomocy nauczyciela;
- wygłasza tekst z pamięci ze zrozumieniem.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- większość zadań, nawet łatwych, wykonuje przy pomocy nauczyciela;
- w miarę swoich możliwości bierze udział w zajęciach, śledzi tok lekcji;
- podejmuje próby wykonania pracy domowej.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń:

- potrafi w kilku zdaniach wypowiedzieć się na zadany temat;
- czyta przynajmniej fragmenty lektur przewidzianych dla klasy VIII;
- relacjonuje treść podanych fragmentów utworu;
- wyjaśnia znaczenie terminów: archaizm, symbol, alegorię, neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację;

- określa rodzaj literacki utworu;
- posługuje się terminami: epopeja, tragedia, sonet;
- przy pomocy nauczyciela wskazuje w tekście literackim: eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację;
- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela korzysta ze słowników: poprawnej polszczyzny, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE :

Uczeń:

- rozpoznaje wyraz podstawowy w parze z wyrazem pochodnym;
- tworzy rodzinę podanego wyrazu;
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych;
- wymienia rodzaje skrótowców; przedstawia zasady ich odmiany i używania w zdaniach;
- rozpoznaje zdanie złożone i wielokrotnie złożone;
- odróżnia mowę zależną i niezależną; samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie;
- ma świadomość istnienia zasad etykiety językowej.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

- próbuje zredagować tekst spójny kompozycyjnie: streszczenie, charakterystykę postaci, opowiadanie twórcze, opis dzieła sztuki, wywiad, artykuł, rozprawkę, recenzję, przemówienie, zaproszenie, ogłoszenie, podanie, CV, życiorys, list motywacyjny; praca jest na temat; błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie utrudniają zrozumienia tekstu;
- wygłasza z pamięci fragmenty zadanego tekstu.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- ma duże problemy w rozwiązywaniu zadań typowych o niewielkim stopniu trudności (nawet przy pomocy nauczyciela);
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- zaniedbuje wykonywanie zadań domowych.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

Uczeń:

- nie czyta nawet fragmentów lektur wskazanych przez podstawę programową;
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego;
- nie opanował elementarnych wiadomości dotyczących rodzajów i gatunków literackich;
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadowalającym.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości w zakresie fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni przewidzianych podstawą programową;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnym stopniu trudności.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń:

- w swojej wypowiedzi nie odnosi się do tematu;
- nie stosuje akapitów;
- błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne utrudniają zrozumienia tekstu;
- nie podejmuje próby wygłoszenia z pamięci nawet fragmentu zadanego tekstu.